

Η Συμμετοχή των Γυναικών στην Έρευνα & Ανάπτυξη στην Ελλάδα

Έκδοση 2022

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ &
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

Η Συμμετοχή των Γυναικών
στην Έρευνα & Ανάπτυξη
στην Ελλάδα

Έκδοση 2022

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ &
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

Η παραγωγή των στατιστικών για τη συμμετοχή των γυναικών στην Έρευνα & Ανάπτυξη στην Ελλάδα, πραγματοποιείται από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου, φορέα και εθνική αρχή του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος

Προτεινόμενος τρόπος αναφοράς

ΕΚΤ (2022), Η συμμετοχή των γυναικών στην Έρευνα & Ανάπτυξη στην Ελλάδα. Έκδοση 2022. Αθήνα: Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου.

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

Copyright © 2022 Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου

δ: Ζεφύρου 56, 17564 Παλαιό Φάληρο • τ: 210 2204900 • e: ekt@ekt.gr • www.ekt.gr

Το έργο αυτό διατίθεται με άδεια Creative Commons

Αναφορά Δημιουργού - Μη Εμπορική Χρήση - Όχι Παράγωγα Έργα 4.0 Διεθνές

Προκειμένου να δείτε αντίγραφο της άδειας επισκεφθείτε:

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.el>

ISSN: 2654-2110

Ο σχεδιασμός της έκδοσης πραγματοποιήθηκε από την κα Δήμητρα Πελεκάνου και την κα Μαργαρίτα Σκανδάλη.

Η παρούσα έκδοση πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του Υποέργου (5) «Παραγωγή δεικτών RIS3 για τα έτη 2016-2023» της Πράξης «Εγκατάσταση Μηχανισμού Παρακολούθησης (MONITORING MECHANISM) της υλοποίησης της εθνικής στρατηγικής RIS3-Συλλογή και επεξεργασία Δεικτών» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5008067 που υλοποιείται από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα & Καινοτομία (ΕΣΠΑ 2014-2020), με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης-Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η έκδοση διατίθεται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση <http://metrics.ekt.gr/>

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή.....	5
2. Συμμετοχή γυναικών στους νέους διδάκτορες.....	7
2.1 Κατανομή διδασκόντων ανά φύλο, ηλικία και εκπαιδευτικό επίπεδο γονέα ..	7
2.2 Κατανομή διδασκόντων ανά φύλο, επιστημονικό πεδίο και χρονική διάρκεια ολοκλήρωσης των διδακτορικών σπουδών	10
3. Συμμετοχή γυναικών στο ακαδημαϊκό – διδακτικό προσωπικό	13
4. Συμμετοχή γυναικών στο προσωπικό Έρευνας & Ανάπτυξης	14
4.1 Συμμετοχή στο συνολικό προσωπικό E&A.....	15
4.2 Συμμετοχή στο ερευνητικό προσωπικό	19
5. Συμμετοχή γυναικών σε εθνικά έργα και δράσεις υποστήριξης των νέων επιστημόνων	25
Μεθοδολογικές σημειώσεις.....	30
Στατιστικές για τους κατόχους διδακτορικού τίτλου (Κεφάλαιο 2).....	30
Στατιστικές E&A - συμμετοχή των γυναικών στο προσωπικό E&A (Κεφάλαιο 4)	31
Συμμετοχή των γυναικών σε εθνικά έργα και δράσεις υποστήριξης των νέων επιστημόνων (Κεφάλαιο 5)	32

1. Εισαγωγή

Η ισότητα των φύλων συνιστά θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα και αξία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ)^{1 2}, ένα εκ των στόχων των Ηνωμένων Εθνών για τη Βιώσιμη ανάπτυξη και ένα εγκάρσιο ζήτημα ζωτικής σημασίας για την οικοδόμηση μιας υγιούς κοινωνίας. Τις τελευταίες δεκαετίες, διεθνώς, έχει σημειωθεί κάποια πρόοδος στη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των φύλων ιδίως στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας. Ωστόσο, οι γυναίκες εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν εμπόδια, να βιώνουν διακρίσεις και να υποεκπροσωπούνται στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων.

Το ΕΚΤ υποστηρίζει ενεργά την ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών στον ΕΧΕ ήδη από το 2007 μέσα από συγκεκριμένες δράσεις για την τεκμηρίωση, πληροφόρηση, συμβουλευτική και δικτύωση, για την υποστήριξη της συμμετοχής των γυναικών σε ερευνητικά έργα, την ανάπτυξη της γυναικείας επιχειρηματικότητας και την προώθηση της καινοτομίας. Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του Δικτύου ΠΕΡΙΚΤΙΟΝΗ και του έργου "Χαρτογράφηση του Επιστημονικού Χώρου του Ελληνικού Γυναικείου Ερευνητικού Δυναμικού" (2007), το ΕΚΤ πραγματοποίησε για πρώτη φορά εκτεταμένη καταγραφή των Ελληνίδων ερευνητριών. Αργότερα, στο πλαίσιο της παραγωγής των επίσημων στατιστικών έρευνας και ανάπτυξης της χώρας, το ΕΚΤ προχώρησε στην έκδοση «Η συμμετοχή των γυναικών στην Έρευνα και Ανάπτυξη στην Ελλάδα». Η έκδοση αυτή, με έτος αναφοράς το 2011, παρείχε δείκτες για τη συμμετοχή των γυναικών στον τομέα της Έρευνας & Ανάπτυξης (Ε&Α) στην Ελλάδα και αποτέλεσε την πρώτη στη σειρά των σχετικών στατιστικών εκδόσεων του ΕΚΤ.

Οι στατιστικές για τη συμμετοχή των γυναικών σε Ε&Α εντάσσονται στις επίσημες εθνικές στατιστικές του ΕΚΤ και παράγονται και δημοσιεύονται σύμφωνα με τα ετήσια στατιστικά προγράμματα του οργανισμού. Οι εκδόσεις του ΕΚΤ φιλοδοξούν να αποτελέσουν εργαλείο για τον σχεδιασμό εθνικών πολιτικών και σημείο αναφοράς για τη θέση των γυναικών ερευνητριών στον χώρο έρευνας, τεχνολογίας, καινοτομίας και ανάπτυξης στην Ελλάδα.

Η ανά χειράς έκδοση έχει την ακόλουθη δομή. Αναλύει τη συμμετοχή των γυναικών στους νέους διδάκτορες που αναγορεύονται από τα ελληνικά Πανεπιστήμια (Κεφάλαιο 2), στο συνολικό προσωπικό που απασχολείται σε ερευνητικές και αναπτυξιακές δραστηριότητες και το ερευνητικό προσωπικό της χώρας σε όλους τους τομείς της οικονομίας (Κεφάλαιο 3), σε ευρωπαϊκά έργα αριστείας και σε εθνικές δράσεις υποστήριξης του ανθρώπινου ερευνητικού προσωπικού (Κεφάλαιο 4).

Η έκδοση αξιοποιεί στοιχεία και δείκτες που προέρχονται από τις επίσημες στατιστικές που παράγει το ΕΚΤ, και συγκεκριμένα τις στατιστικές για τις δαπάνες και το προσωπικό σε Έρευνα και Ανάπτυξη και τις

¹ Gender equality in the European Research Area: Διαθέσιμο στο https://research-and-innovation.ec.europa.eu/strategy/strategy-2020-2024/democracy-and-rights/gender-equality-research-and-innovation_en#gender-equality-in-the-european-research-area-era

² Gender Equality Strategy for 2020-2025: Διαθέσιμο στο https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/gender-equality/gender-equality-strategy_en#gender-equality-strategy-2020-2025

στατιστικές για τους κατόχους διδακτορικού τίτλου. Επίσης, παρουσιάζονται στοιχεία για τη συμμετοχή των γυναικών σε εθνικά ερευνητικά έργα, που συλλέγει το ΕΚΤ στο πλαίσιο της υλοποίησης της Πράξης «Αξιολόγηση δράσεων ΕΣΠΑ Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης» για την παρακολούθηση των δράσεων υποστήριξης των νέων επιστημόνων και ερευνητών. Σύνομες μεθοδολογικές σημειώσεις για κάθε μία από τις πηγές αυτές παρατίθενται στην τελευταία ενότητα.

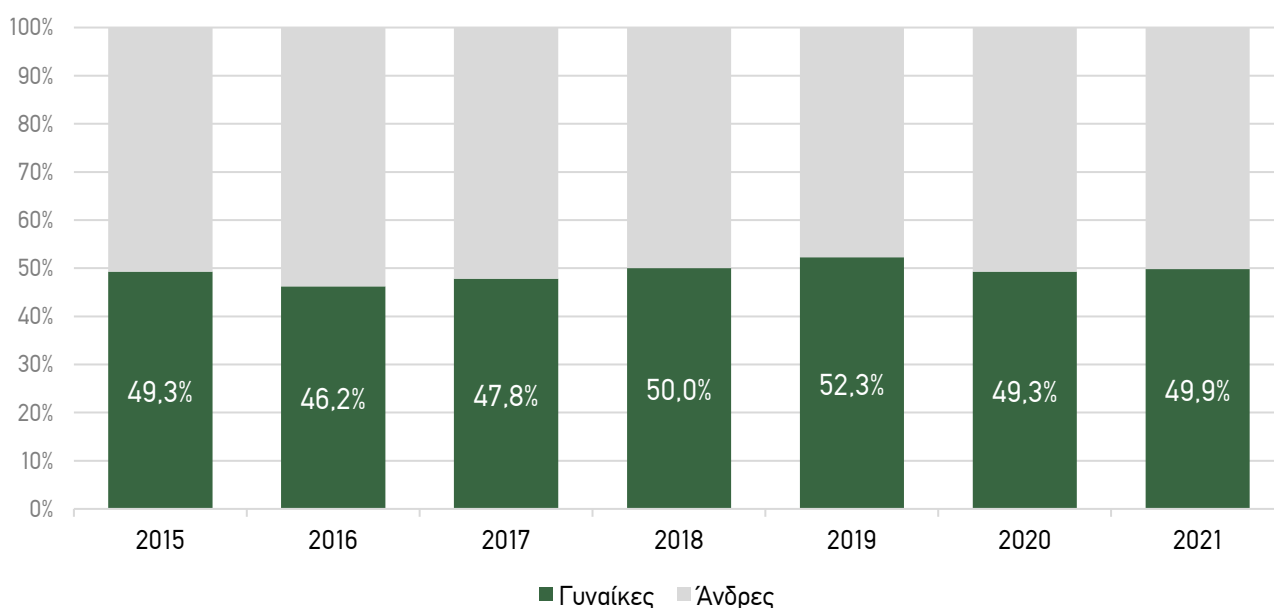
2. Συμμετοχή γυναικών στους νέους διδάκτορες

Το κεφάλαιο παρουσιάζει στοιχεία για τη συμμετοχή των γυναικών ως μέρος των νέων διδασκόντων που εκπόνησαν διατριβές σε ελληνικά πανεπιστήμια. Πιο συγκεκριμένα, παρουσιάζει το μέρος των γυναικών στο σύνολο των νέων διδασκόντων, την ηλικιακή ομάδα τους, το εκπαιδευτικό επίπεδο των γονέων τους, τη συμμετοχή τους στα επιμέρους επιστημονικά πεδία καθώς και τη χρονική διάρκεια ολοκλήρωσης της διδακτορικής διατριβής τους.

2.1 Κατανομή διδασκόντων ανά φύλο, ηλικία και εκπαιδευτικό επίπεδο γονέα

Όσον αφορά τους νέους επιστήμονες που αναγορεύονται κατ' έτος διδάκτορες από ελληνικά ΑΕΙ, η εκπροσώπηση των δύο φύλων σε αυτό τον πληθυσμό παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 2.1. Σύμφωνα με τα δεδομένα, εμφανίζονται διαχρονικά -μεταξύ 2015 και 2021- μικρές διακυμάνσεις, και σχετικά μια ισορροπημένη κατάσταση. Πιο συγκεκριμένα, το 2018 σημειώνεται ισορροπία (50%) μεταξύ ανδρών και γυναικών, το 2019 οι γυναίκες είναι λίγο περισσότερες συγκριτικά με τους άνδρες (52,3%), ενώ τα δύο τελευταία χρόνια (2020 και 2021), τα ποσοστά των διδασκόντων είναι κατ' ελάχιστο υπέρ των ανδρών.

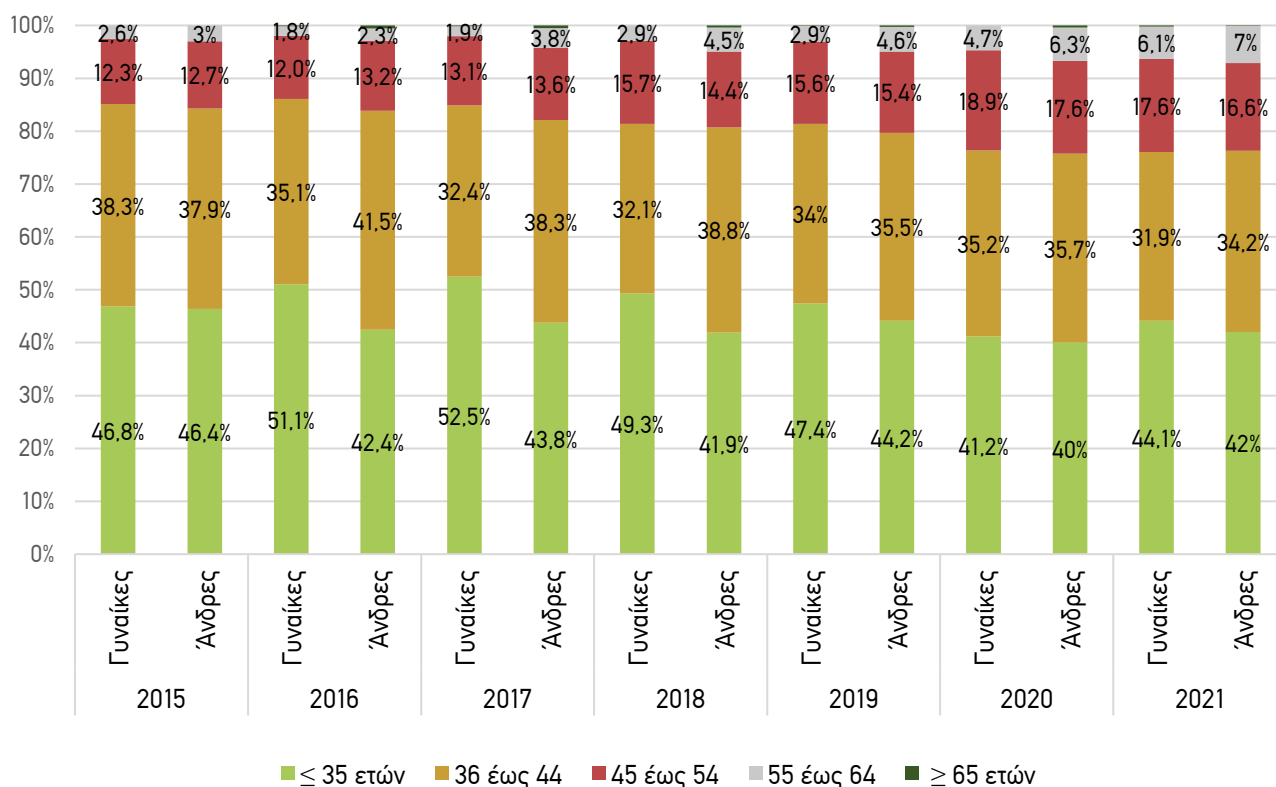
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.1: Μερίδιο γυναικών στους νέους διδάκτορες, 2015-2021

8 | Συμμετοχή γυναικών στους νέους διδάκτορες

Λαμβάνοντας υπόψη την ηλικία των νέων διδασκόντων στην ανάλυσή μας, προκύπτει, ότι το 2021, οι γυναίκες διδάκτορες έως 35 ετών αποτελούν το 44,1% του συνόλου των γυναικών διδασκόντων, ενώ το 31,9% του συνόλου αυτού αποτελείται από γυναίκες 36 – 44 ετών. Αντίστοιχα, οι άνδρες έως 35 ετών αποτελούν το 42% του συνόλου των ανδρών διδασκόντων, ενώ το 34,2% του συνόλου αυτού αποτελείται από άνδρες 36 – 44 ετών. Παρεμφερή ποσοστά σημειώνονται και για τα υπόλοιπα εξεταζόμενα έτη (Διάγραμμα 2.2).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.2: Ηλικιακή ομάδα νέων διδασκόντων, (% αριθμός ατόμων, ανδρών και γυναικών), 2015-2021

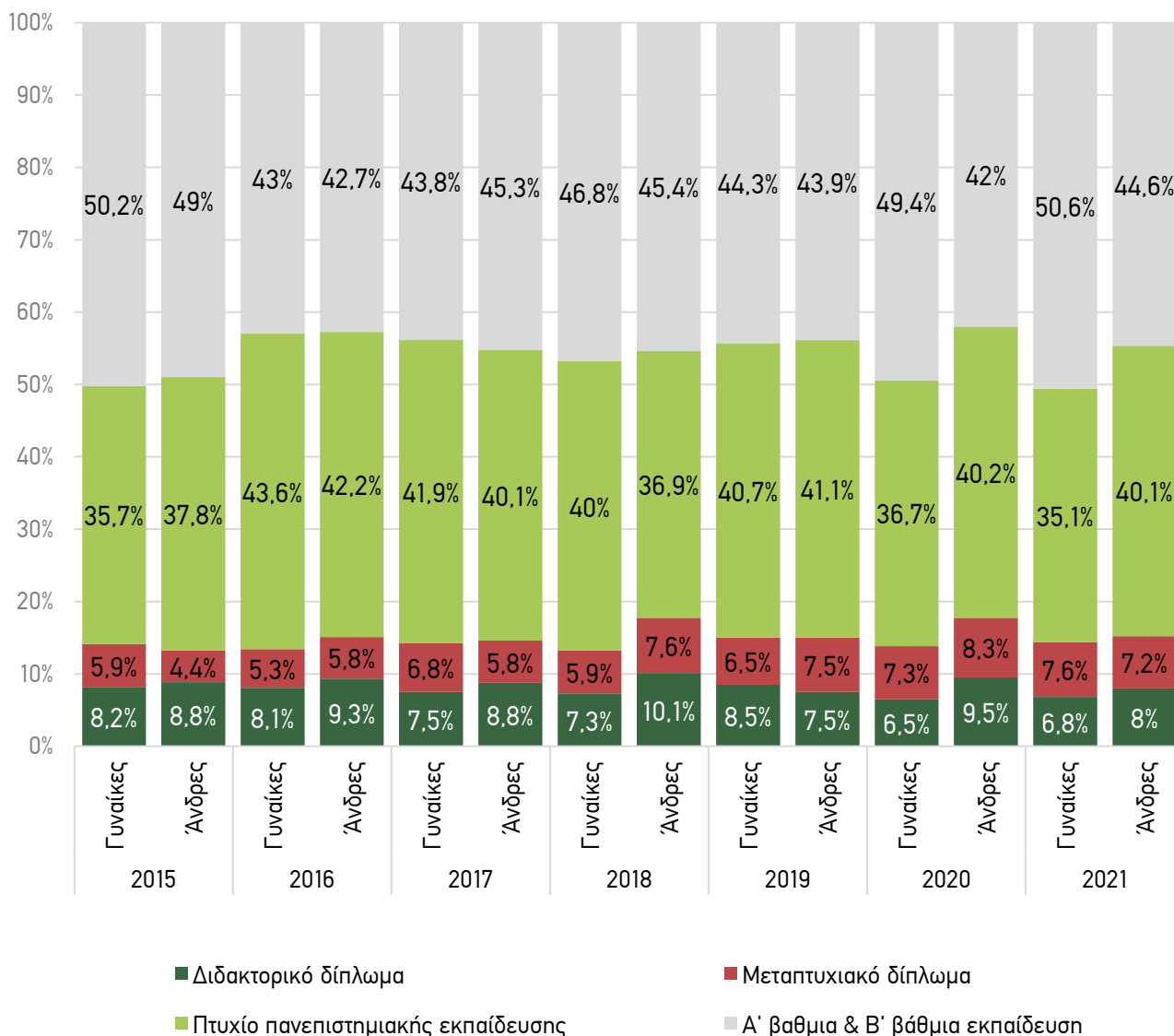

Το ακόλουθο διάγραμμα (Διάγραμμα 2.3) παρουσιάζει το εκπαιδευτικό επίπεδο των γονέων των διδασκόντων ανά φύλο. Πιο συγκεκριμένα, τα σχετικά ποσοστά έχουν προκύψει λαμβάνοντας υπόψη αυτό το γονέα – μεταξύ των δύο – με το υψηλότερο εκπαιδευτικό επίπεδο. Η παρουσίαση γίνεται ανά έτος για την περίοδο 2015 έως 2021.

Το 2021, το ποσοστό των γυναικών διδασκόντων που έχουν γονέα με απολυτήριο πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ανέρχεται στο 50,6% (έναντι 44,6% των ανδρών). Αντίστοιχα, το ποσοστό των γυναικών διδασκόντων με έναν τουλάχιστον γονέα κάτοχο πτυχίου πανεπιστημιακής εκπαίδευσης είναι 35,1% (έναντι 40,1% για τους άνδρες). Οι γυναίκες νέες διδάκτορες με έναν τουλάχιστον γονέα κάτοχο μεταπτυχιακού διπλώματος αποτελούν το 7,6% (έναντι 7,2% των ανδρών), ενώ εκείνες με έναν τουλάχιστον γονέα κάτοχο διδακτορικού διπλώματος προσεγγίζουν το 6,8% (έναντι 8,0% για τους άνδρες).

Συμπερασματικά, είναι φανερό ότι για τα εξεταζόμενα έτη, τα ποσοστά μεταξύ γυναικών και ανδρών διδακτόρων ανά επίπεδο εκπαίδευσης γονέα είναι παραπλήσια (Διάγραμμα 2.3).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.3: Υψηλότερος εκπαιδευτικός τίτλος για τουλάχιστον ένα γονέα του/της κατόχου διδακτορικού τίτλου, (% αριθμός ατόμων, ανδρών και γυναικών) 2015-2021

2.2 Κατανομή διδασκόντων ανά φύλο, επιστημονικό πεδίο και χρονική διάρκεια ολοκλήρωσης των διδακτορικών σπουδών

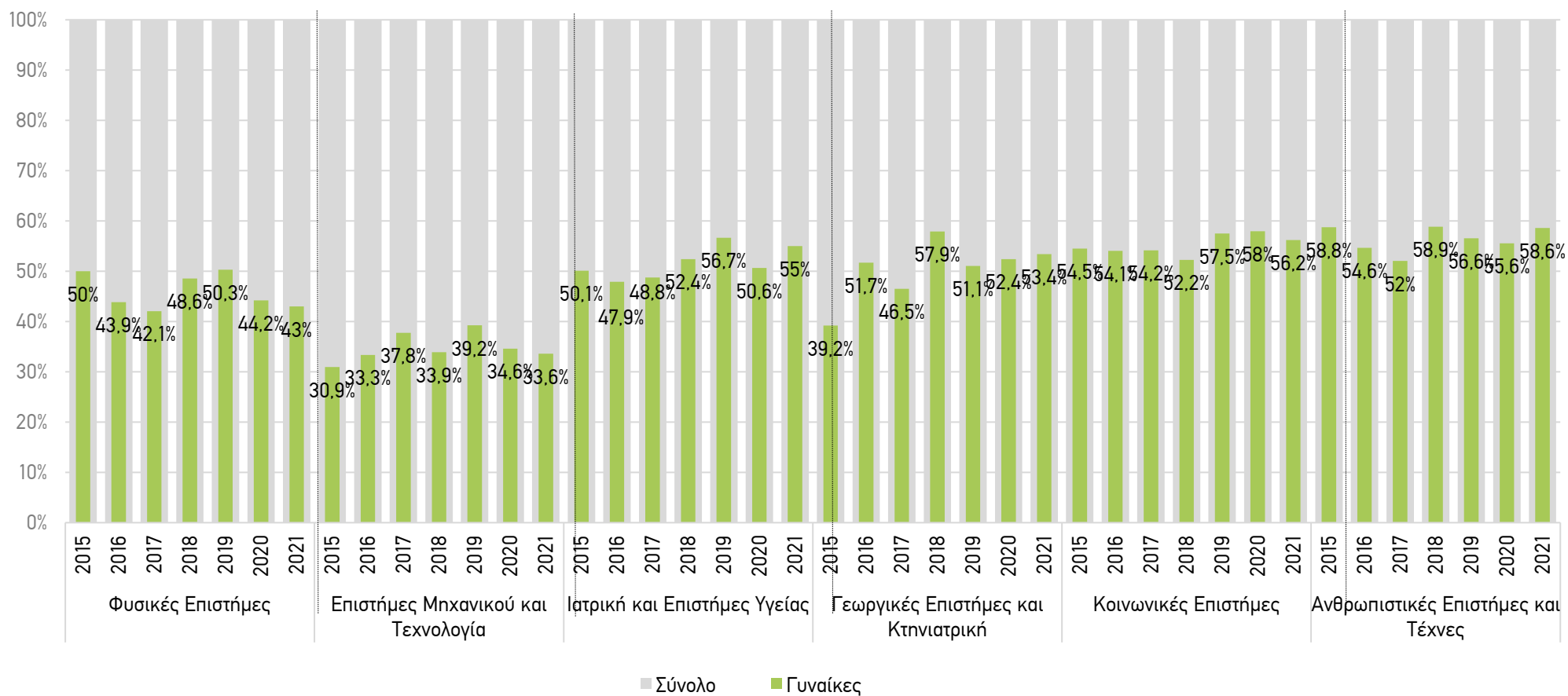
Με βάση τα στατιστικά στοιχεία των διδασκόντων στους οποίους απονεμήθηκε διδακτορικός τίτλος από ελληνικό πανεπιστήμιο, το ακόλουθο διάγραμμα (Διάγραμμα 2.4) παραθέτει τα μερίδια των γυναικών διδασκόντων ανά επιστημονικό πεδίο³ για τα έτη 2015-2021.

Ενδεικτικά, για το 2021, η υψηλότερη συμμετοχή των γυναικών σημειώνεται στο επιστημονικό πεδίο των Κοινωνικών Επιστημών (58,8%) με πολύ μικρή διαφορά από το πεδίο των Ανθρωπιστικών Επιστημών και Τεχνών (58,6%). Ακολουθεί το επιστημονικό πεδίο των Γεωπονικών Επιστημών και της Κτηνιατρικής (54,5%). Χαμηλότερη συμμετοχή των γυναικών καταγράφεται στα επιστημονικά πεδία των Φυσικών Επιστημών (43,0%) και των Επιστημών Μηχανικού και Τεχνολογίας (33,6%).

Συμπερασματικά, είναι φανερό ότι τα ποσοστά συμμετοχής των γυναικών στα έξι γενικά επιστημονικά πεδία δεν μεταβάλλονται ιδιαίτερα ανά έτος.

³ Ακολουθείται η ταξινόμηση Frascati (Fields of Research and Development FORD, 2015) – βλ. μεθοδολογικές σημειώσεις

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.4: Μερίδιο (% αριθμός ατόμων) γυναικών νέων διδασκόντων στα έξι κύρια επιστημονικά πεδία, 2015-2021

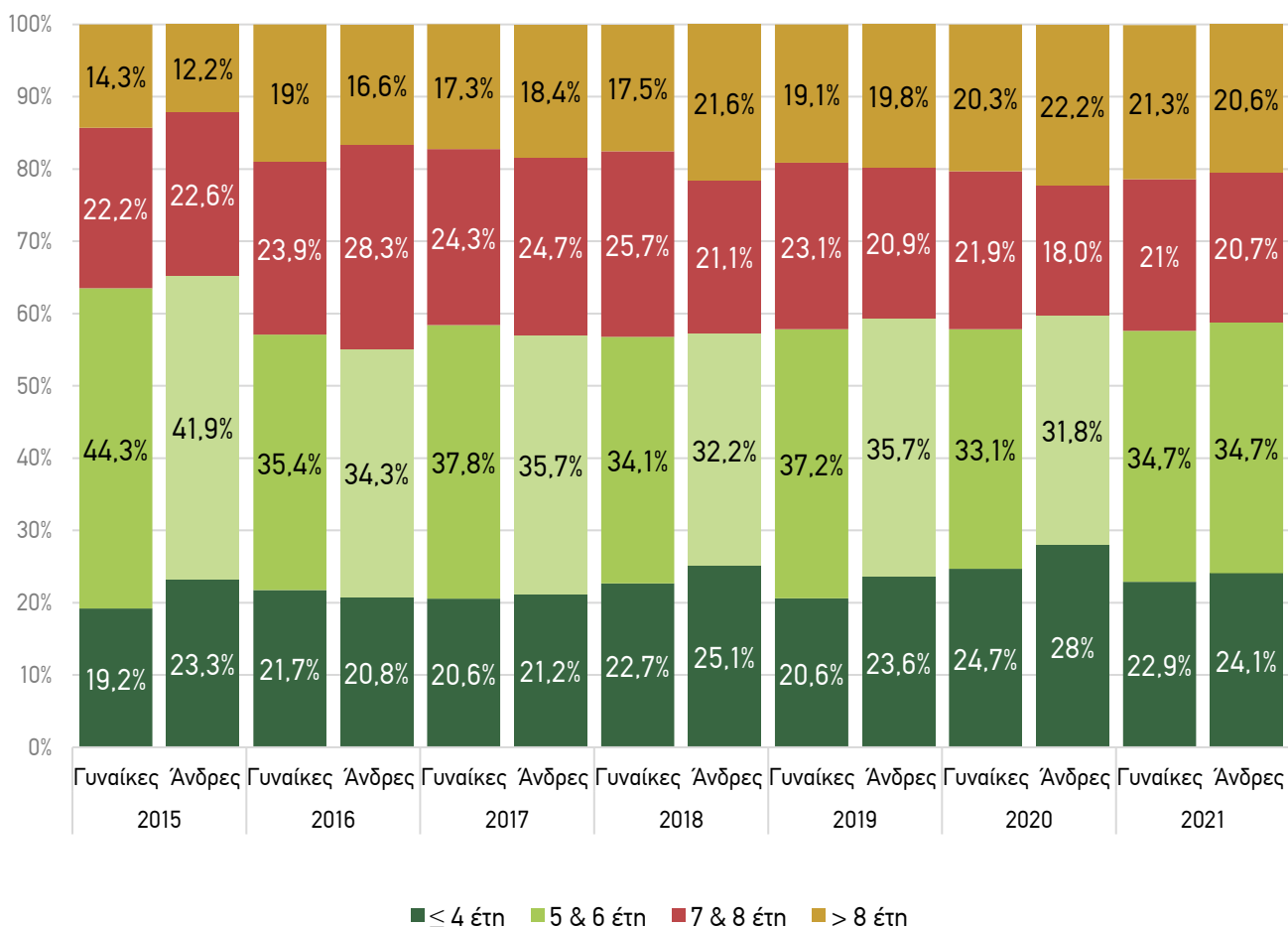
12 | Συμμετοχή γυναικών στους νέους διδάκτορες

Στη συνέχεια διερευνάται η χρονική διάρκεια ολοκλήρωσης των διδακτορικών σπουδών συνδυαστικά με τα δεδομένα για το φύλο των νέων διδασκόντων. Για αυτό το σκοπό, το ακόλουθο διάγραμμα (Διάγραμμα 2.5) παρουσιάζει την κατανομή τους, ανά έτος για την περίοδο 2015 – 2021.

Πιο συγκεκριμένα, το 2021, οι γυναίκες υπολείπονται των ανδρών στην ολοκλήρωση των σπουδών τους σε διάστημα έως 4 έτη (22,9% έναντι 24,1%), ενώ το ίδιο μερίδιο γυναικών και ανδρών τις ολοκληρώνει σε διάστημα 5-6 (34,7%). Ωστόσο, οι γυναίκες υπερτερούν έναντι των ανδρών στην ολοκλήρωση τους σπουδών τους σε διάστημα 7 – 8 έτη (21% έναντι 20,7%). Η ίδια εικόνα προβάλλεται και για το διάστημα ολοκλήρωσης των σπουδών που ξεπερνά τα 8 έτη, όπου οι άνδρες καταγράφουν μικρότερο ποσοστό της τάξεως του 20,6% έναντι του 21,3% των γυναικών.

Διαχρονικά, τα έτη ολοκλήρωσης των διδακτορικών σπουδών των γυναικών παρουσιάζουν αυξομειώσεις. Ενδεικτικά, τα ποσοστά των γυναικών, για διάρκεια σπουδών ως 4 έτη, είναι τα εξής: 19,2% το 2015, 21,7% το 2016, 20,6% το 2017, 22,7% το 2018, 20,6% το 2019 και 24,7% το 2020.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.5: Χρονική διάρκεια ολοκλήρωσης των διδακτορικών σπουδών ανά φύλο, (% αριθμός ατόμων, ανδρών και γυναικών), 2015-2021

3.

Συμμετοχή γυναικών στο ακαδημαϊκό–διδασκτικό προσωπικό

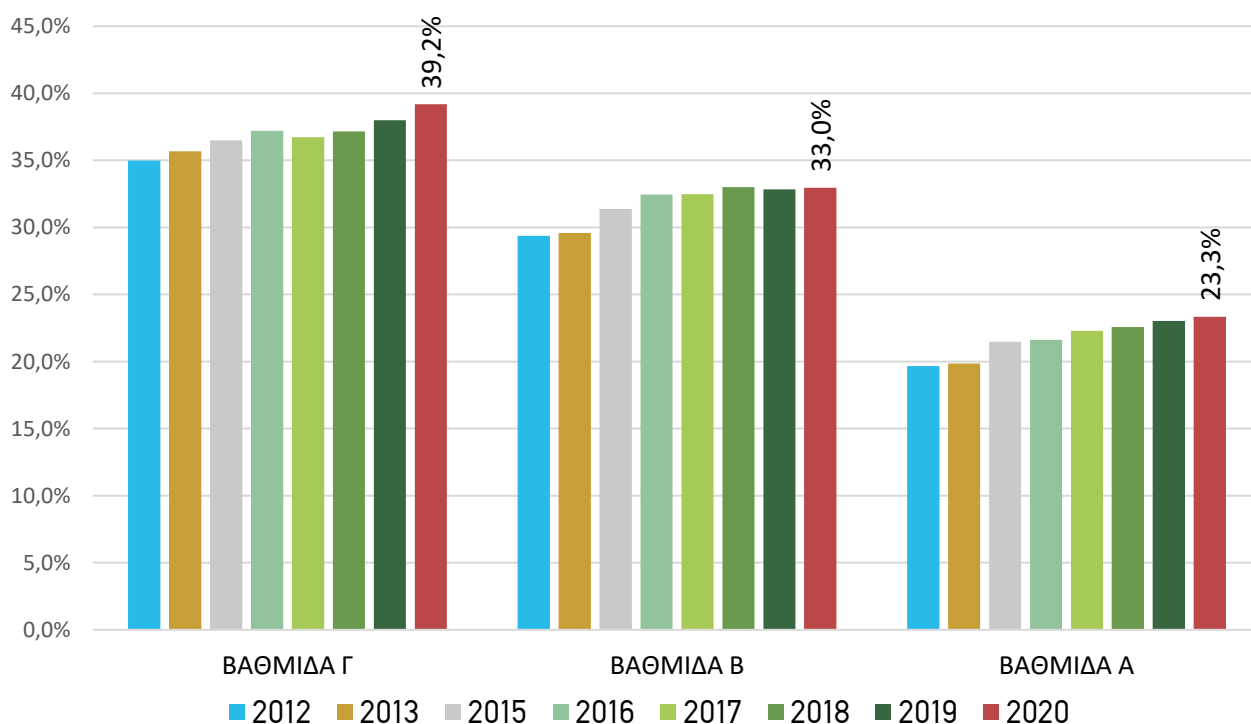
Το κεφάλαιο αυτό παρουσιάζει στοιχεία σχετικά με τη συμμετοχή των γυναικών στις διάφορες βαθμίδες της ακαδημαϊκής ιεραρχίας. Τα στοιχεία αποτυπώνουν τη θέση των γυναικών σε υψηλόβαθμες θέσεις και θέσεις ευθύνης. Αναλυτικότερα, παρουσιάζονται τα μερίδια των γυναικών ανά βαθμίδα διδακτικού προσωπικού, η κατανομή τους ανά επιστημονικό πεδίο και η συμμετοχή των γυναικών σε θέσεις ευθύνης.

Το Διάγραμμα 3.1. παρουσιάζει το ποσοστό συμμετοχής των γυναικών ανά βαθμίδα της ακαδημαϊκής ιεραρχίας στην Ελλάδα. Οι βαθμίδες αυτές είναι οι Καθηγητής (Βαθμίδα Α), Αναπληρωτής Καθηγητής (Βαθμίδα Β), Επίκουρος Καθηγητής (Βαθμίδα Γ) ενώ παρουσιάζονται τα σχετικά ποσοστά για την περίοδο από το 2012 έως το 2020.

Τα τελευταία έτη σημειώνεται αύξηση των μεριδίων των γυναικών σε όλες τις βαθμίδες. Συγκεκριμένα, στη βαθμίδα Γ καταγράφεται αύξηση από 35,0% το 2012 σε 39,2% το 2020, στη βαθμίδα Β από 29,4% σε 33,0% και στη βαθμίδα Α από 19,6% σε 23,3%.

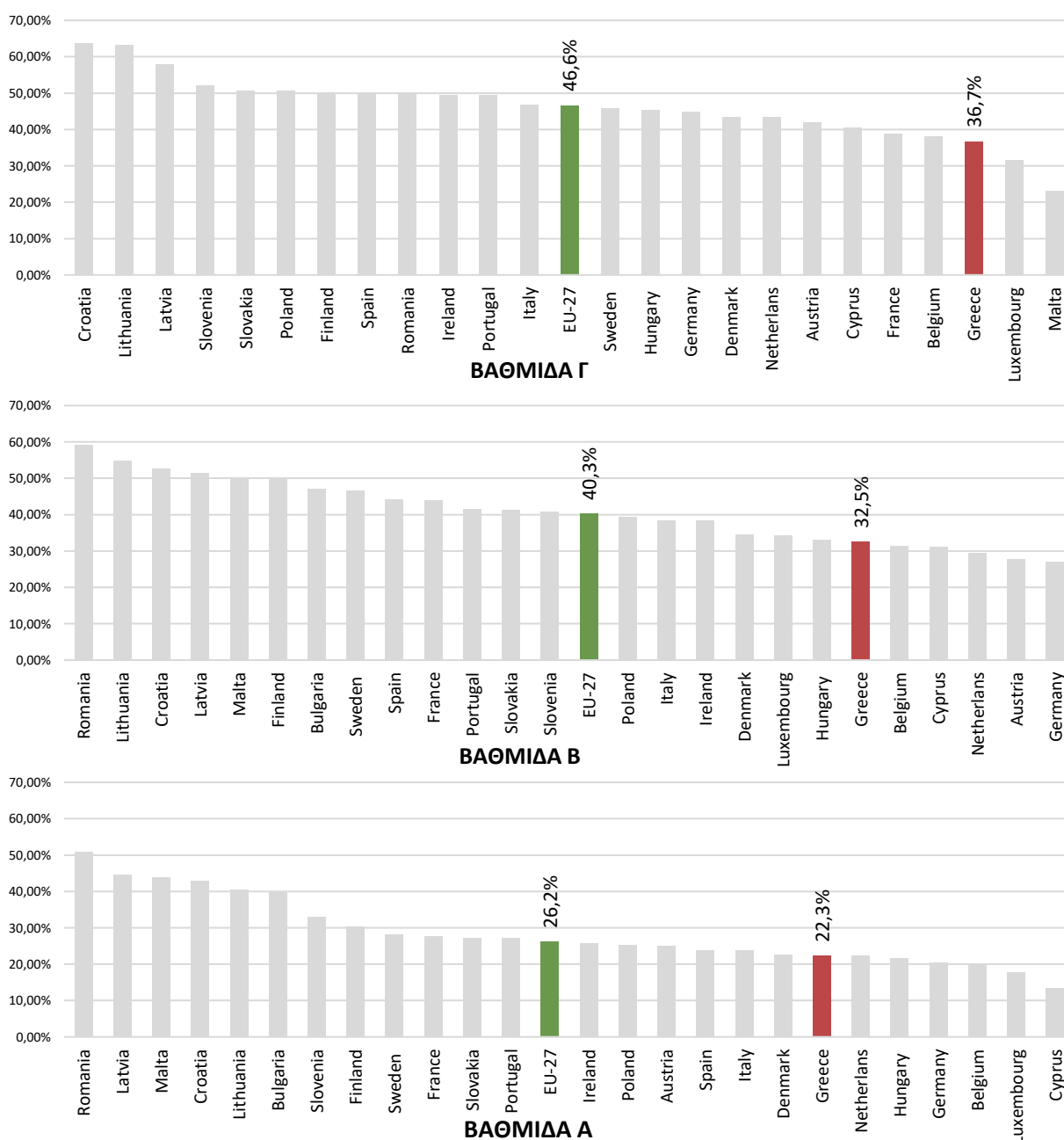
Ωστόσο, όσο αυξάνει η βαθμίδα της ακαδημαϊκής ιεραρχίας τόσο μειώνεται το μερίδιο της συμμετοχής των γυναικών. Αυτό το εύρημα ισχύει για όλα τα έτη.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.1: Ποσοστό (%) γυναικών ανά βαθμίδα ακαδημαϊκού προσωπικού στην Ελλάδα, 2012 -2020

Η υψηλότερη συγκέντρωση των γυναικών στις χαμηλότερες ακαδημαϊκές βαθμίδες καταγράφεται σε όλες τις χώρες της ΕΕ27 και είναι γνωστή ως «γυάλινη οροφή» (glass ceiling). Σε σχέση με την διακρατική θέση της χώρας, παρά το γεγονός ότι τα μερίδια των γυναικών στην Ελλάδα βρίσκονται κάτω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο σε όλες τις βαθμίδες, το φαινόμενο της «γυάλινης οροφής» εμφανίζεται λιγότερο οξύ, στη βάση του μικρότερου εύρους μεταξύ ανώτατου και κατώτατου ποσοστού συγκέντρωσης. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Έκδοσης «She figures 2021», που περιέχει στατιστικά στοιχεία και δείκτες για τη διάσταση του φύλου στην Έρευνα και την Καινοτομία, η συμμετοχή των γυναικών στη βαθμίδα Γ ξεκινά από το 36,7% και καταλήγει σε 22,3% στη βαθμίδα Α. Τα αντίστοιχα μερίδια του ευρωπαϊκού μέσου όρου είναι 46,6% και 26,2%, γεγονός που σημαίνει ότι οι γυναίκες που καταλήγουν στη βαθμίδα Α είναι σχεδόν υποδιπλάσιες αυτών που ξεκινούν στη βαθμίδα Γ.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.2: Ποσοστό (%) γυναικών ανά βαθμίδα ακαδημαϊκού προσωπικού στην Ελλάδα και τις χώρες της ΕΕ27, 2018 (Έκδοση She figures 2021, Ευρωπαϊκή Επιτροπή)

4.

Συμμετοχή γυναικών στο προσωπικό Έρευνας & Ανάπτυξης

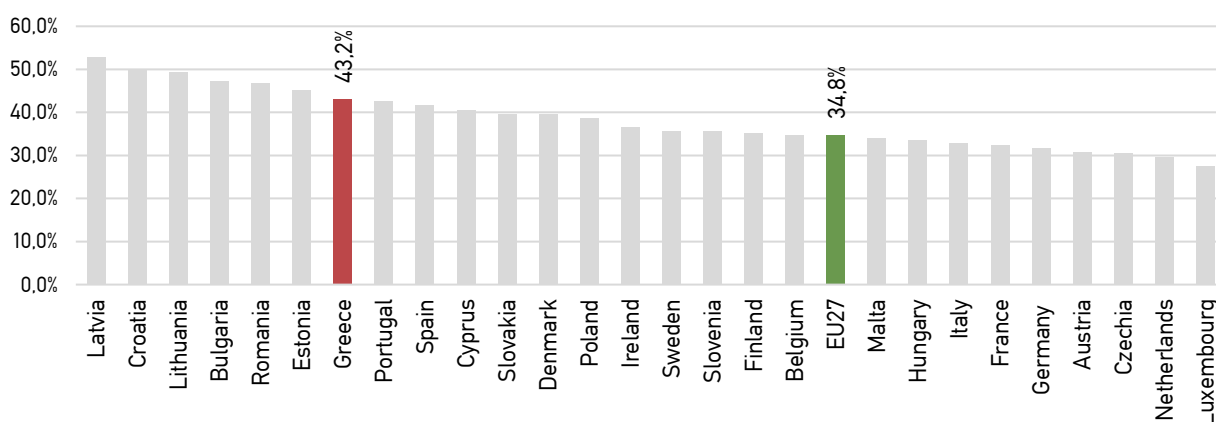
Το κεφάλαιο αυτό παρουσιάζει δείκτες για τη διάσταση του φύλου στο προσωπικό που απασχολείται σε δραστηριότητες Έρευνας & Ανάπτυξης (E&A) στην Ελλάδα.

Οι δείκτες προέρχονται από τα πλέον πρόσφατα, με αναφορά στο έτος 2019, επίσημα στατιστικά στοιχεία E&A που παράγει το ΕΚΤ ως η αρμόδια εθνική αρχή του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος. Οι δείκτες αυτοί παρουσιάζουν τη συμμετοχή των δύο φύλων τόσο στο συνολικό προσωπικό E&A (ενότητα 3.1), όσο και στο ερευνητικό προσωπικό (ενότητα 3.2), με ανάλυση στους τέσσερις τομείς της οικονομίας που διακρίνει το εγχειρίδιο Frascati: επιχειρήσεις, κρατικός τομέας, τριτοβάθμια εκπαίδευση και τομέας ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων. Αναλύονται επίσης χαρακτηριστικά όπως το επίπεδο σπουδών, η ηλικία, η συμμετοχή ανδρών και γυναικών στις διαφορετικές περιοχές της επιστήμης, ενώ παρουσιάζεται η θέση της Ελλάδας σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4.1 Συμμετοχή στο συνολικό προσωπικό E&A

Σύμφωνα με τα επίσημα στατιστικά στοιχεία για το 2020, το συνολικό προσωπικό που απασχολείται σε E&A στην Ελλάδα ανέρχεται σε 110.134 άτομα. Από αυτά, οι 47.538 είναι γυναίκες, με το σχετικό ποσοστό να ανέρχεται σε 43,2%. Με βάση το ποσοστό αυτό, η Ελλάδα κατατάσσεται 7^η μεταξύ των χωρών της ΕΕ27.

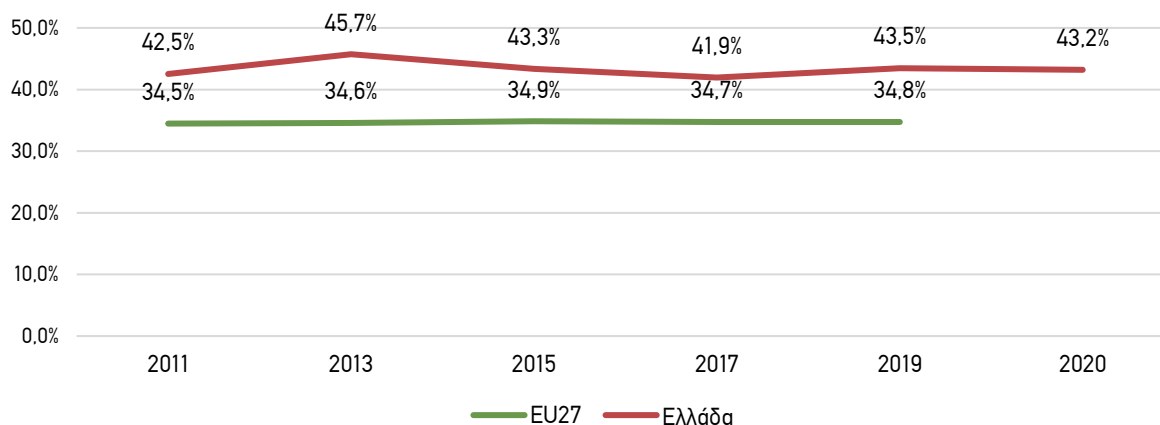
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4.1 Ποσοστό γυναικών στο προσωπικό Έρευνας και Ανάπτυξης στην Ελλάδα και τις χώρες της ΕΕ27 (% αριθμός ατόμων), 2020

Τα στοιχεία για την ΕΕ27, το Βέλγιο, τη Γερμανία, το Λουξεμβούργο, την Αυστρία και τη Σουηδία αναφέρονται στο 2019 και για τη Γαλλία στο 2017.

Στο Διάγραμμα 4.2 παρουσιάζεται η εξέλιξη του ποσοστού συμμετοχής των γυναικών στο συνολικό προσωπικό E&A για την Ελλάδα και την ΕΕ, μετά το 2011. Το υψηλότερο ποσοστό στην Ελλάδα καταγράφεται το 2013 (45,7%) ενώ στην ΕΕ27 (από το 2020 και μετά) παραμένει περίπου σταθερό και κυμαίνεται περί το 35%.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4.2: Ποσοστό γυναικών στο προσωπικό Έρευνας και Ανάπτυξης στην Ελλάδα και την ΕΕ. (% αριθμός ατόμων), 2011-2020

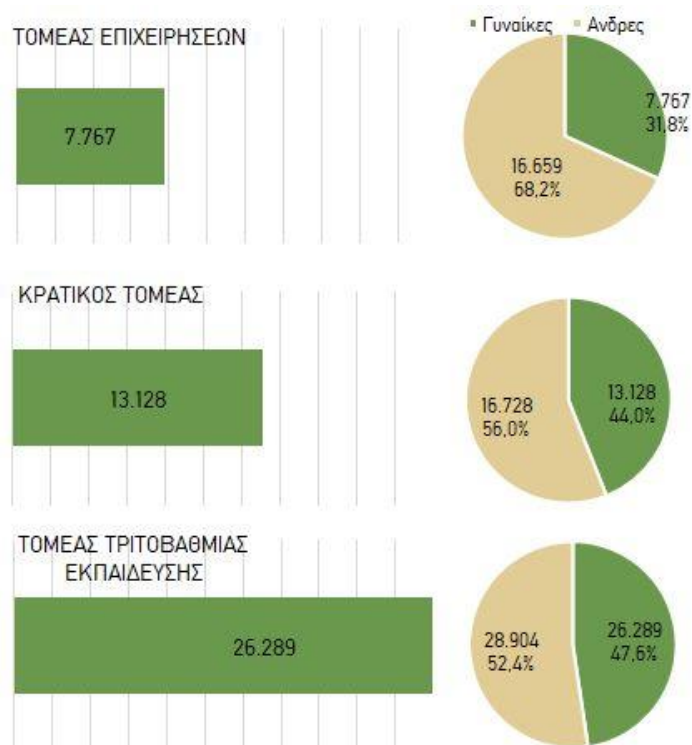
Στους τρεις μεγαλύτερους τομείς εκτέλεσης E&A, τον τομέα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (Higher Education Sector - HES), τον κρατικό τομέα (Government Sector - GOV) και τον τομέα επιχειρήσεων (Business Enterprise Sector - BES), ο αριθμός των γυναικών που απασχολούνται ως προσωπικό E&A είναι μικρότερος των ανδρών. Οι γυναίκες υπερτερούν ελαφρά των ανδρών στον τομέα των ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων (Private Nonprofit Sector - PNP).

Αναλυτικότερα, στον τομέα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης απασχολούνται συνολικά 26.829 γυναίκες σε δραστηριότητες E&A (ερευνήτριες και λοιπό προσωπικό) και αποτελούν το 40,3% του συνολικού προσωπικού E&A του τομέα. Στον κρατικό τομέα απασχολούνται 13.128 γυναίκες (44% του συνολικού προσωπικού E&A του τομέα) ενώ στον τομέα των επιχειρήσεων απασχολούνται 7.767 γυναίκες (31,8% του συνολικού προσωπικού E&A του τομέα). Οι γυναίκες που απασχολούνται στον τομέα των ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων αριθμούν τα 354 άτομα (53,7% του συνολικού προσωπικού E&A του τομέα).

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.1. Προσωπικό Ε&Α (αριθμός ατόμων) ανά φύλο και τομέα εκτέλεσης Ε&Α, 2020

Τομέας εκτέλεσης Ε&Α	Προσωπικό Ε&Α (αριθμός ατόμων)		
	Γυναίκες	Άνδρες	Σύνολο
Τομέας επιχειρήσεων	7.767	16.659	24.426
Κρατικός τομέας	13.128	16.728	29.856
Τομέας τριτοβάθμιας εκπαίδευσης	26.289	28.904	55.193
Τομέας ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων	354	305	659
Σύνολο	47.538	62.596	110.134

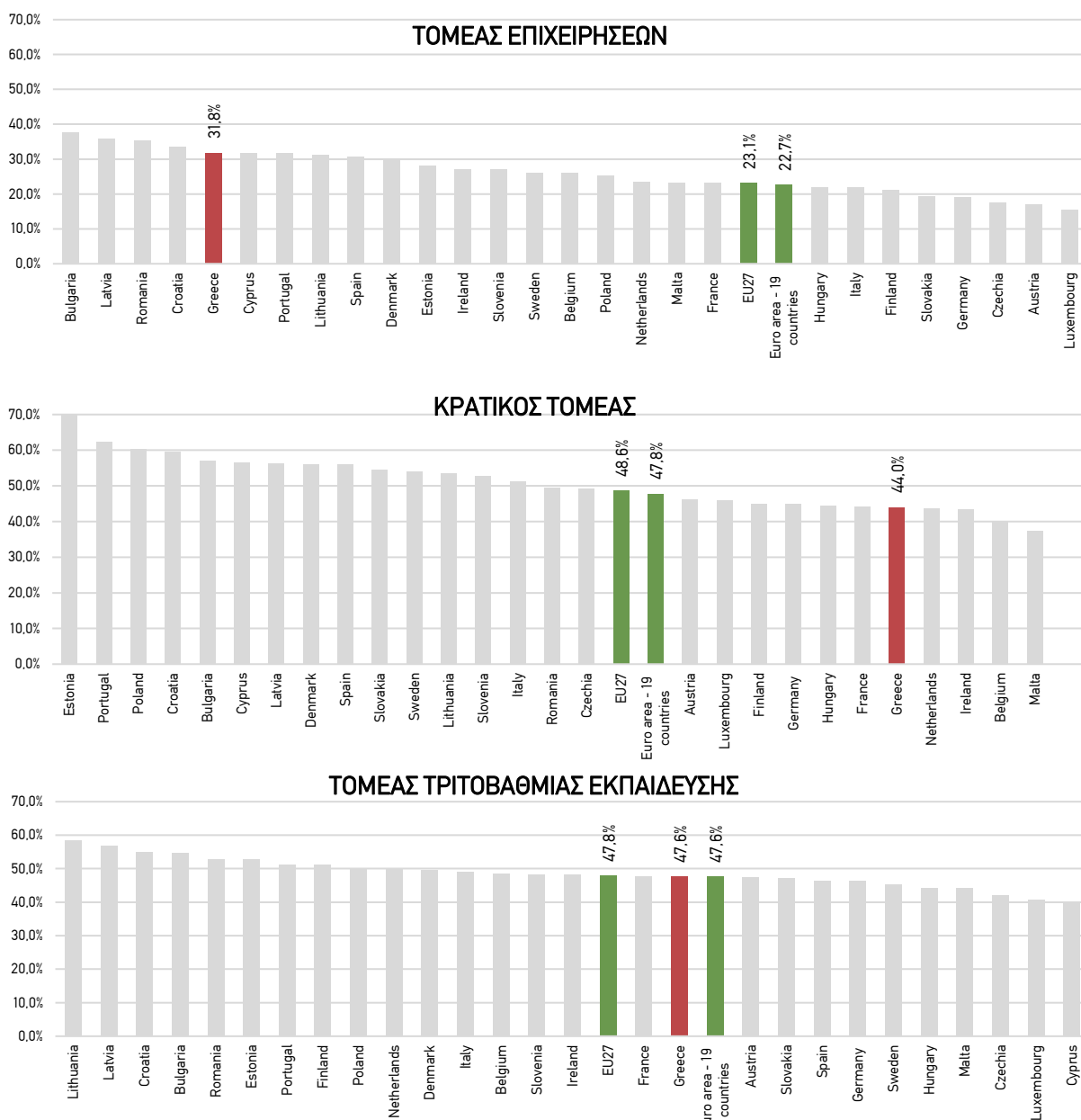
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4.3: Κατανομή προσωπικού Ε&Α ανά φύλο (αριθμός ατόμων και %) στον τομέα επιχειρήσεων, τον κρατικό τομέα και τον τομέα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, 2020

18 | Συμμετοχή γυναικών στο προσωπικό Έρευνας & Ανάπτυξης

Συγκρινόμενη με τις χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το 2020 η Ελλάδα βρίσκεται στην 5^η θέση στον τομέα των επιχειρήσεων, στην 23^η θέση στον κρατικό τομέα και στην 17^η θέση στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4.4. Ποσοστό (% αριθμός ατόμων) γυναικών στο προσωπικό Ε&Α στον τομέα επιχειρήσεων, τον κρατικό τομέα και τον τομέα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, στην Ελλάδα, και τις χώρες της ΕΕ27⁴, 2020

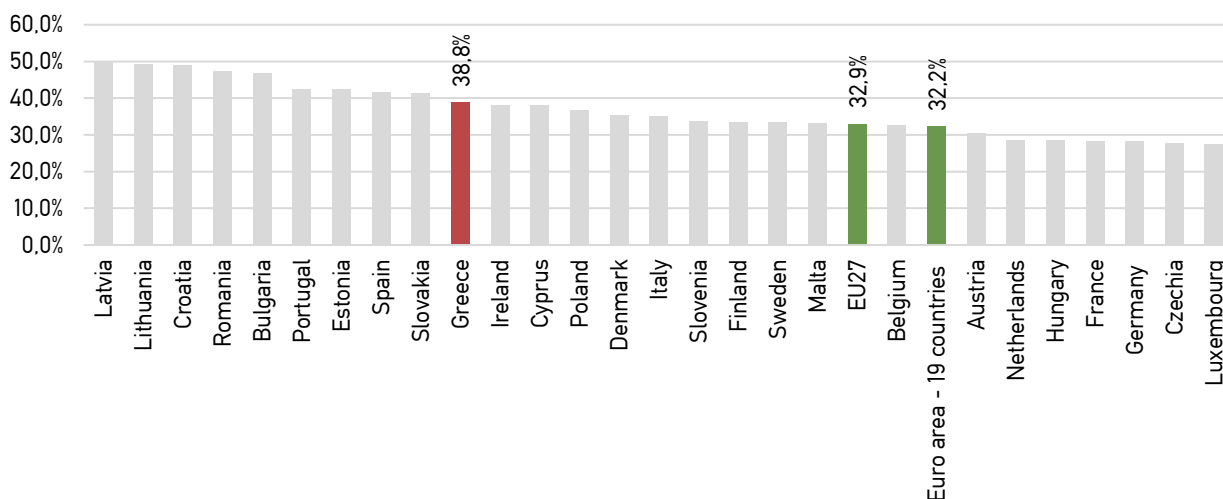

⁴ Τα στοιχεία, το Βέλγιο, τη Γερμανία, το Λουξεμβούργο, την Αυστρία και τη Σουηδία αναφέρονται στο 2019 και για τη Γαλλία στο 2017. Στον τομέα των επιχειρήσεων οι μέσοι όροι για την ΕΕ27 και την Ευρωπαϊκή Ζώνη αναφέρονται επίσης στο 2019.

4.2 Συμμετοχή στο ερευνητικό προσωπικό

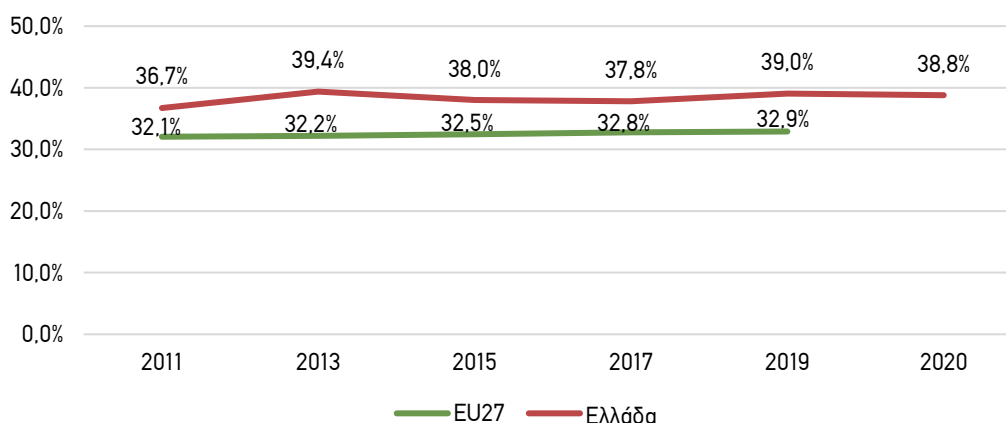
Το 2020 το ερευνητικό προσωπικό στην Ελλάδα ήταν 72.234 άτομα, εκ των οποίων 28.028 γυναίκες, με το σχετικό ποσοστό να διαμορφώνεται στο 38,8%. Με βάση το ποσοστό αυτό, η Ελλάδα κατατάσσεται 10^η μεταξύ των χωρών της ΕΕ.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4.5 Ποσοστό γυναικών στο ερευνητικό προσωπικό στην Ελλάδα και τις χώρες της ΕΕ27⁵ (% αριθμός ατόμων), 2020

Στο Διάγραμμα 4.6 παρουσιάζεται η εξέλιξη του ποσοστού των γυναικών στο ερευνητικό προσωπικό για την Ελλάδα και την ΕΕ27, μετά το 2011. Το υψηλότερο ποσοστό στην Ελλάδα καταγράφεται το 2013 (39,4%) ενώ στην ΕΕ27 κυμαίνεται περί το 33% με αυξητικές τάσεις.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4.6 Ποσοστό γυναικών στο ερευνητικό προσωπικό στην Ελλάδα και την ΕΕ27, (% αριθμός ατόμων), 2011-2020

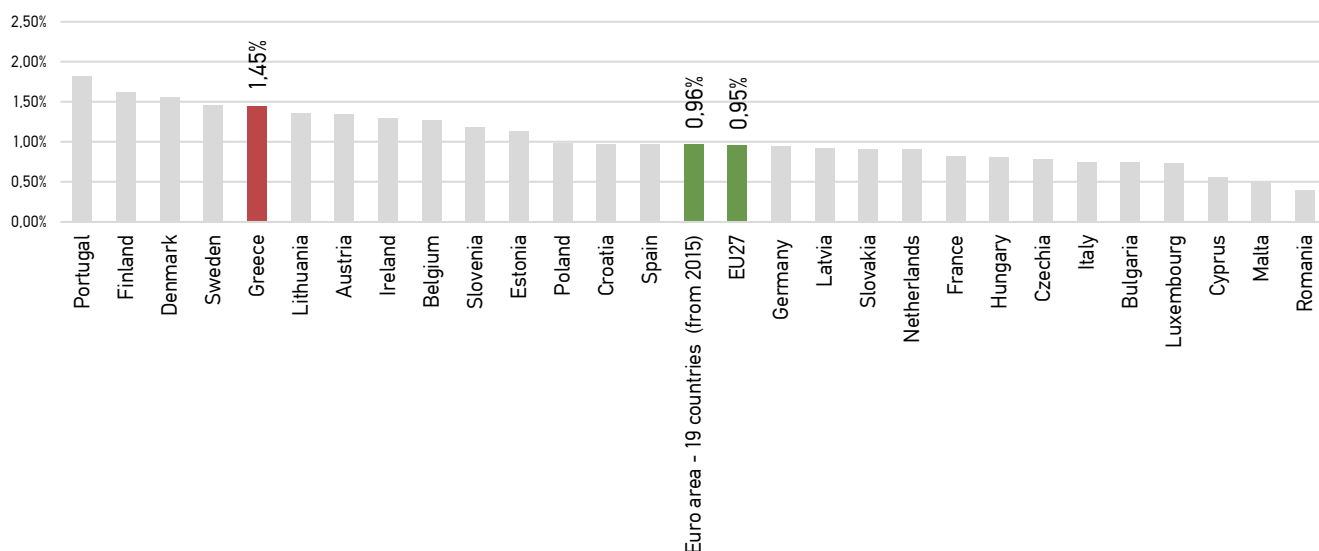

⁵ Τα στοιχεία, το Βέλγιο, τη Γερμανία, το Λουξεμβούργο, την Αυστρία και τη Σουηδία αναφέρονται στο 2019 και για τη Γαλλία στο 2017. Οι μέσοι όροι για την ΕΕ27 και την Ευρωπαϊκή Ζώνη αναφέρονται επίσης στο 2019.

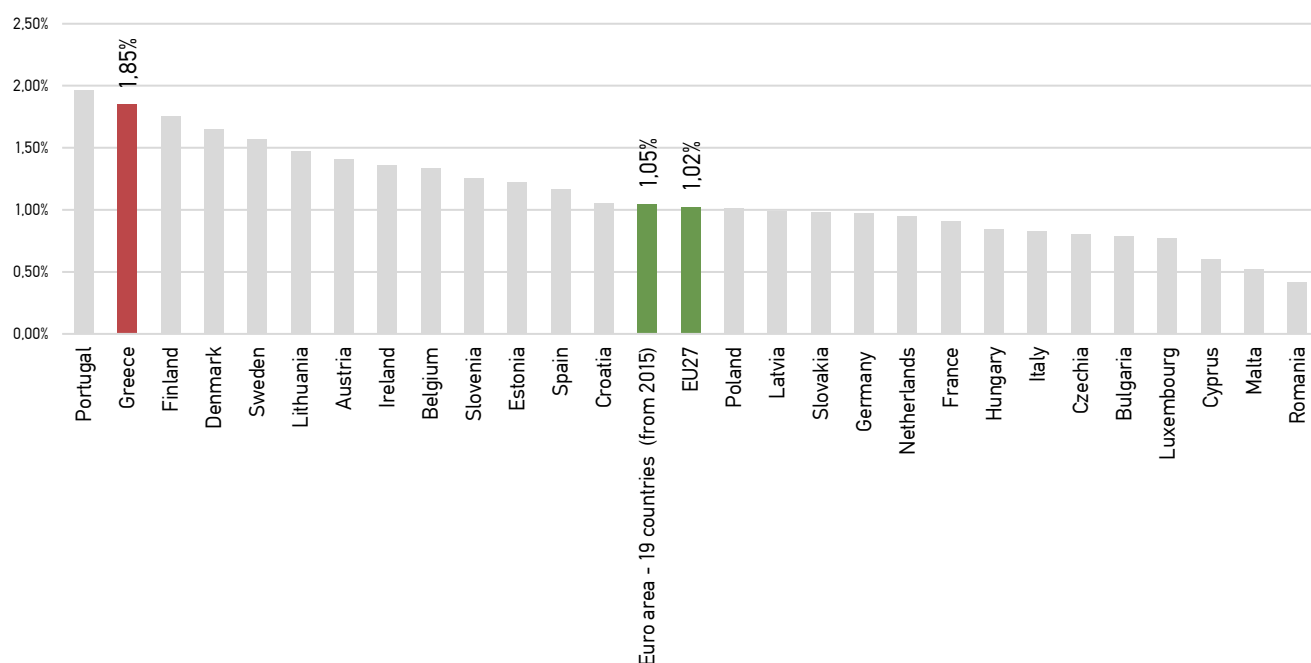
20 | Συμμετοχή γυναικών στο προσωπικό Έρευνας & Ανάπτυξης

Οι γυναίκες ερευνήτριες αποτελούν το 1,45% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού (εργατικό δυναμικό) και το 1,85% της συνολικής απασχόλησης στην Ελλάδα, από τα υψηλότερα ποσοστά στην ΕΕ27 (Διάγραμμα 4.7 και Διάγραμμα 4.8).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4.7 Ποσοστό γυναικών ερευνητριών στον οικονομικά ενεργό πληθυσμό στην Ελλάδα και τις χώρες της ΕΕ27. (% αριθμός ατόμων), 2020

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4.8 Ποσοστό γυναικών ερευνητριών στη συνολική απασχόληση στην Ελλάδα και τις χώρες της ΕΕ27. (% αριθμός ατόμων), 2020

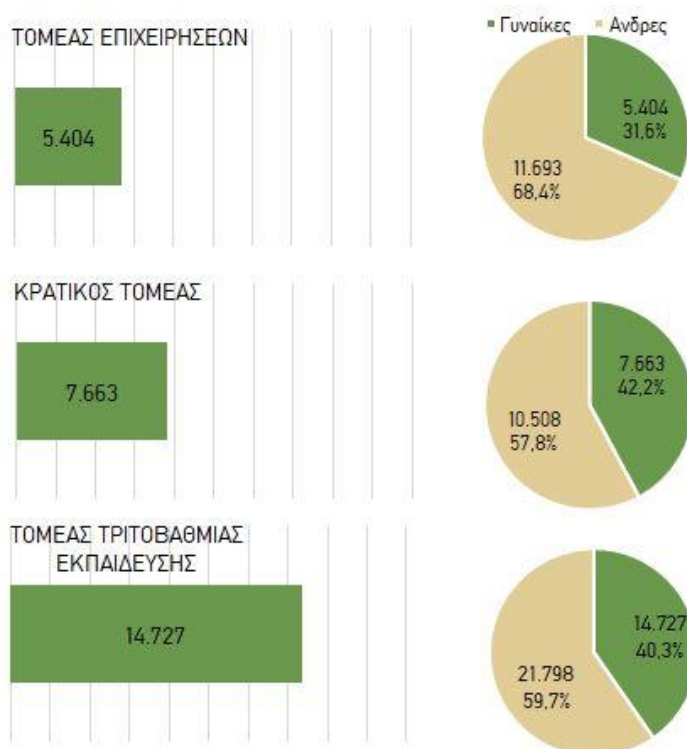
Στους τρεις μεγαλύτερους τομείς εκτέλεσης E&A, τον τομέα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, τον κρατικό τομέα και τον τομέα επιχειρήσεων, ο αριθμός των γυναικών που απασχολούνται ως ερευνητικό προσωπικό είναι μικρότερος των ανδρών. Στον τομέα των ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων (τομέας PNP), ο αριθμός των γυναικών είναι λίγο μεγαλύτερος από των ανδρών.

Αναλυτικότερα, στον τομέα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης απασχολούνται συνολικά 14.727 γυναίκες ως ερευνήτριες και αποτελούν το 40,3% του ερευνητικού προσωπικού του τομέα. Στον κρατικό τομέα απασχολούνται 7.663 γυναίκες (42,2% του ερευνητικού προσωπικού του τομέα) ενώ στον τομέα των επιχειρήσεων απασχολούνται 5.404 γυναίκες (31,6% του ερευνητικού προσωπικού E&A του τομέα). Ο αριθμός των γυναικών που απασχολείται στον τομέα των ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων είναι 234 (53,1% του ερευνητικού προσωπικού του τομέα).

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.2: Ερευνητικό προσωπικό (αριθμός ατόμων) ανά φύλο και τομέα εκτέλεσης E&A, 2020

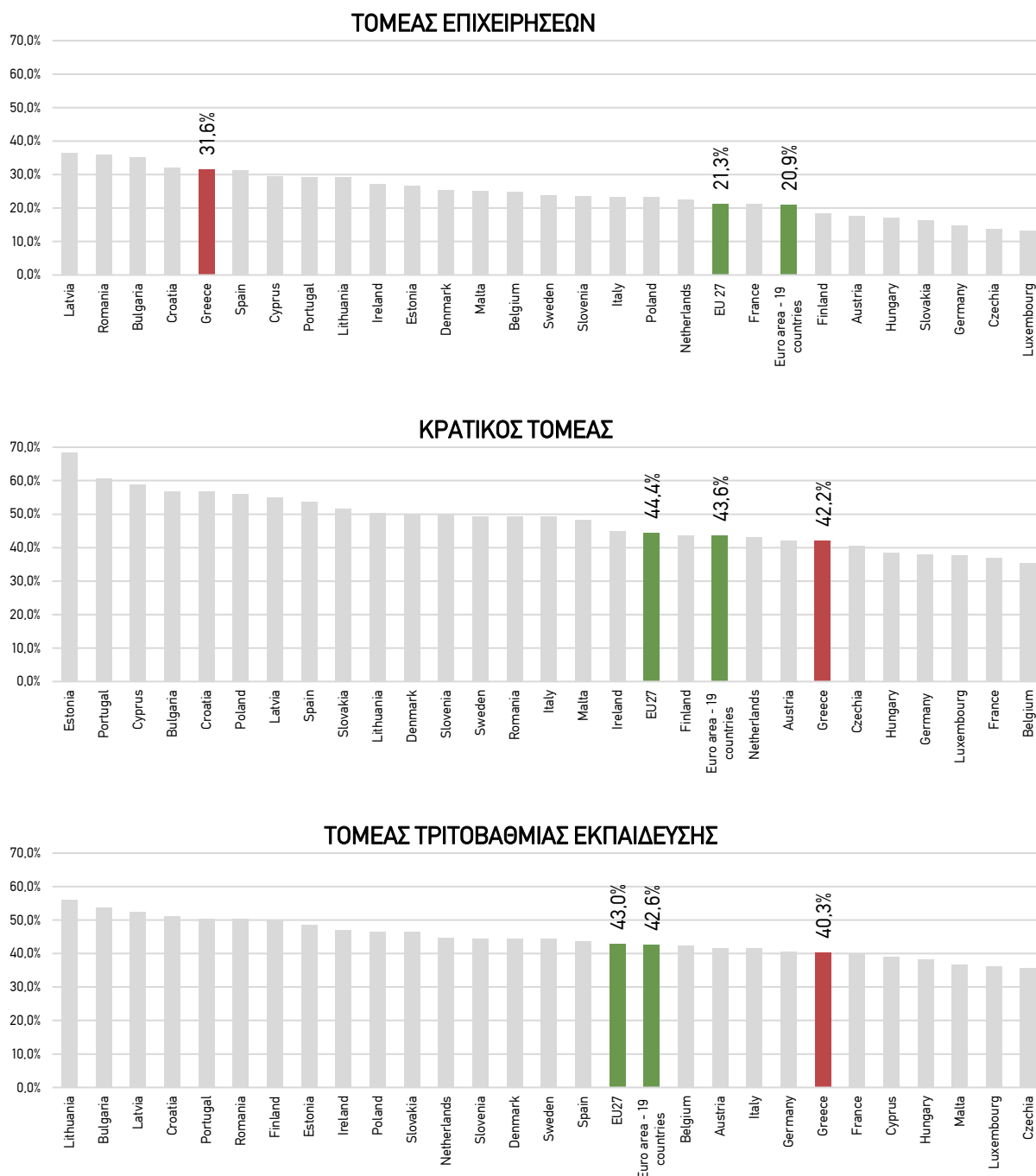
Τομέας εκτέλεσης E&A	Ερευνητικό προσωπικό (αριθμός ατόμων)		
	Γυναίκες	Άνδρες	Σύνολο
Τομέας επιχειρήσεων	5.404	11.693	17.097
Κρατικός τομέας	7.663	10.508	18.171
Τομέας τριτοβάθμιας εκπαίδευσης	14.727	21.798	36.525
Τομέας ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων	234	207	441
Σύνολο	28.028	44.206	72.234

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4.9 Κατανομή ερευνητικού προσωπικού ανά φύλο (αριθμός ατόμων και %) στον τομέα επιχειρήσεων, τον κρατικό τομέα και τον τομέα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, 2020

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, το 2020 ο μέσος όρος του ποσοστού των γυναικών στο ερευνητικό προσωπικό στις χώρες μέλη της ΕΕ στους τρεις τομείς διαμορφώνεται ως εξής: οι γυναίκες αποτελούν το 31,6% των ερευνητών στον τομέα των επιχειρήσεων, το 42,2% στον κρατικό τομέα και το 40,3% στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η Ελλάδα βρίσκεται στην 5^η θέση στον τομέα των επιχειρήσεων, στην 21^η θέση στον κρατικό τομέα και στην 21^η θέση στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4.10 Ποσοστό (% αριθμός ατόμων) γυναικών στο ερευνητικό προσωπικό στην Ελλάδα και τις χώρες της ΕΕ27⁶ στον τομέα επιχειρήσεων, τον κρατικό τομέα και τον τομέα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, 2020

⁶ Τα στοιχεία, το Βέλγιο, τη Γερμανία, το Λουξεμβούργο, την Αυστρία και τη Σουηδία αναφέρονται στο 2019 και για τη Γαλλία στο 2017. Οι μέσοι όροι για την ΕΕ27 και την Ευρωπαϊκή Ζώνη στον τομέα των επιχειρήσεων αναφέρονται επίσης στο 2019.

Στον τομέα των επιχειρήσεων, ο κλάδος οικονομικής δραστηριότητας με τα υψηλότερα ποσοστά γυναικών που απασχολούνται ως ερευνητικό προσωπικό είναι ο κλάδος της ανθρώπινης υγείας και κοινωνικής μέριμνας (55,4%). Χαμηλή είναι η συμμετοχή των γυναικών στο ερευνητικό προσωπικό στις ΤΠΕ (κλάδος Ι. Ενημέρωση και Επικοινωνία) (Διάγραμμα 4.11).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4.11 Ποσοστό (% αριθμός ατόμων) γυναικών στο ερευνητικό προσωπικό στον τομέα των επιχειρήσεων ανά κύριο κλάδο οικονομικής δραστηριότητας (Nace rev2), 2020

Παρουσιάζονται οι κλάδοι στους οποίους απασχολούνται περισσότεροι από 100 ερευνητές

5.

Συμμετοχή γυναικών σε εθνικά έργα και δράσεις υποστήριξης των νέων επιστημόνων

Το κεφάλαιο αυτό παρουσιάζει τις επιδόσεις των γυναικών σε μία σειρά από εθνικές δράσεις που στοχεύουν στην ενίσχυση των νέων ερευνητών/ερευνητριών και χρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ και συγκεκριμένα από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση & Διά Βίου Μάθηση 2014-2020».

Οι δράσεις αυτές αφορούν στις παρεμβάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου για τη στήριξη των νέων επιστημόνων και ερευνητών και χρηματοδοτούνται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση & Διά Βίου Μάθηση» ΕΣΠΑ 2014-2020.

Το ΕΚΤ έχει αναλάβει την αποτύπωση των ωφελούμενων και την αποτίμηση των δράσεων αυτών, οι οποίες είναι:

Υλοποίηση διδακτορικής έρευνας

- Ενίσχυση Α.Δ. για υλοποίηση διδακτορικής έρευνας (ΕΔΒΜ10) Α' και Β' κύκλος
- Πρόγραμμα Χορήγησης Υποτροφιών για Μεταπτυχιακές Σπουδές Δευτέρου Κύκλου Σπουδών (ΕΔΒΜ31)

Ενίσχυση μεταδιδακτορικής έρευνας

- Ενίσχυση Μεταδιδακτόρων ερευνητών-ερευνητριών – Α' (ΕΔΒΜ11)
- Ενίσχυση Μεταδιδακτόρων ερευνητών-ερευνητριών – Β' (ΕΔΒΜ91)

Υποστήριξη ερευνητών με έμφαση στους νέους ερευνητές Υποστήριξη ερευνητών με έμφαση στους νέους ερευνητές

- Α' κύκλος (ΕΔΒΜ34)
- Β' κύκλος (ΕΔΒΜ103)

Απόκτηση ακαδημαϊκής διδακτικής εμπειρίας σε νέους επιστήμονες κατόχους διδακτορικού

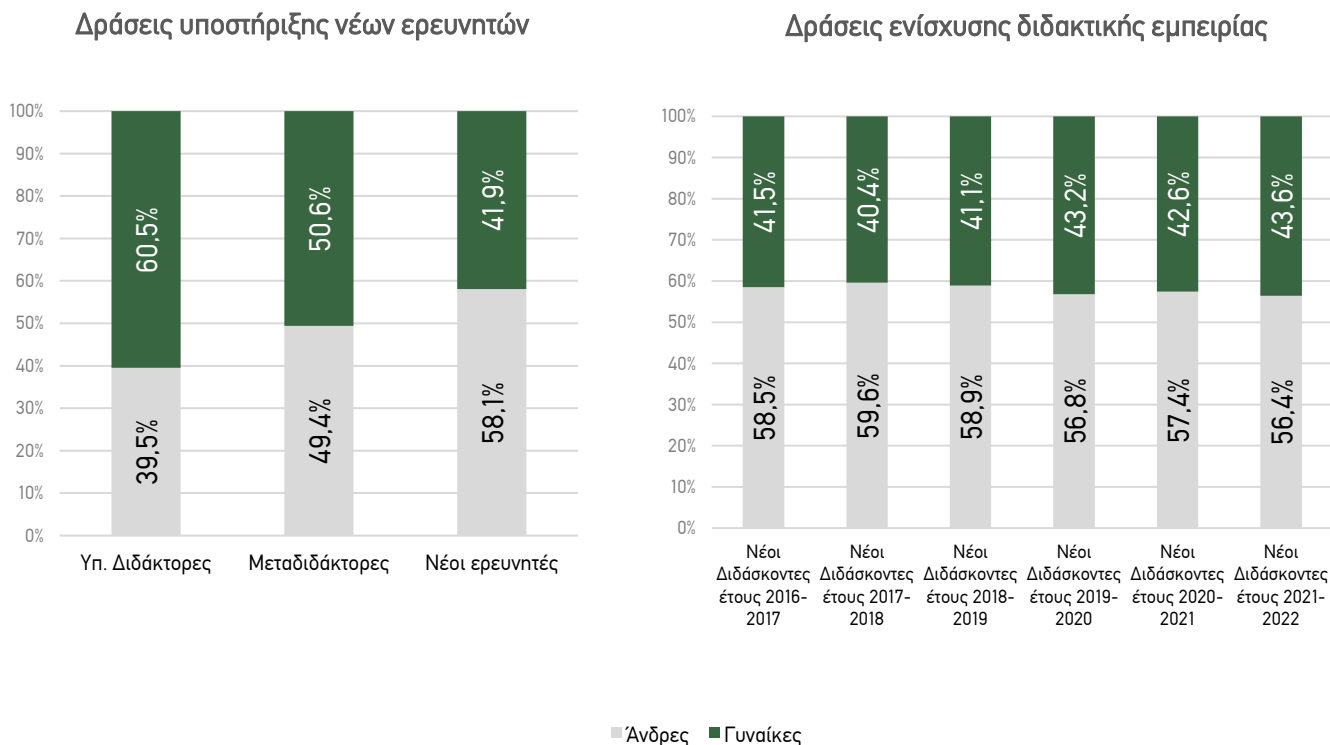
- Ακαδημαϊκό έτος 2016-2017 (ΕΔΒΜ20)
- Ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 (ΕΔΒΜ45)

- Ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 (ΕΔΒΜ82)
- Ακαδημαϊκό έτος 2019-2020 (ΕΔΒΜ96)
- Ακαδημαϊκό έτος 2020-2021 (ΕΔΒΜ96)
- Ακαδημαϊκό έτος 2021-2022 (ΕΔΒΜ96)

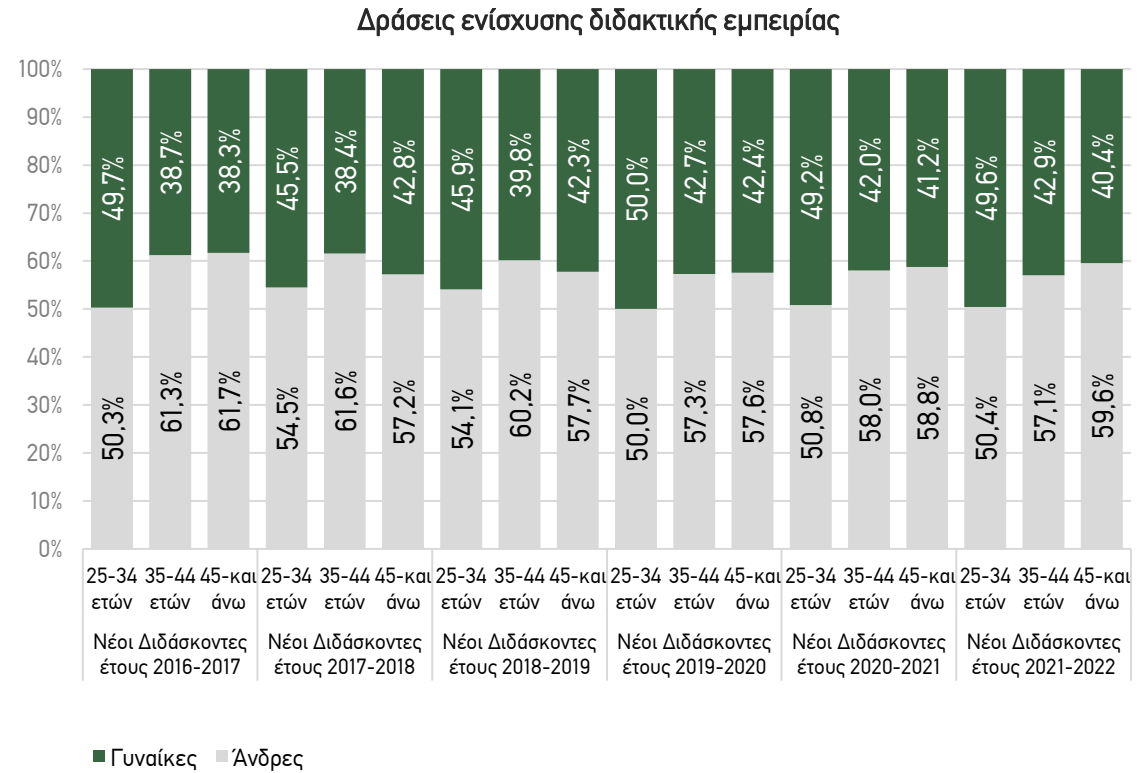
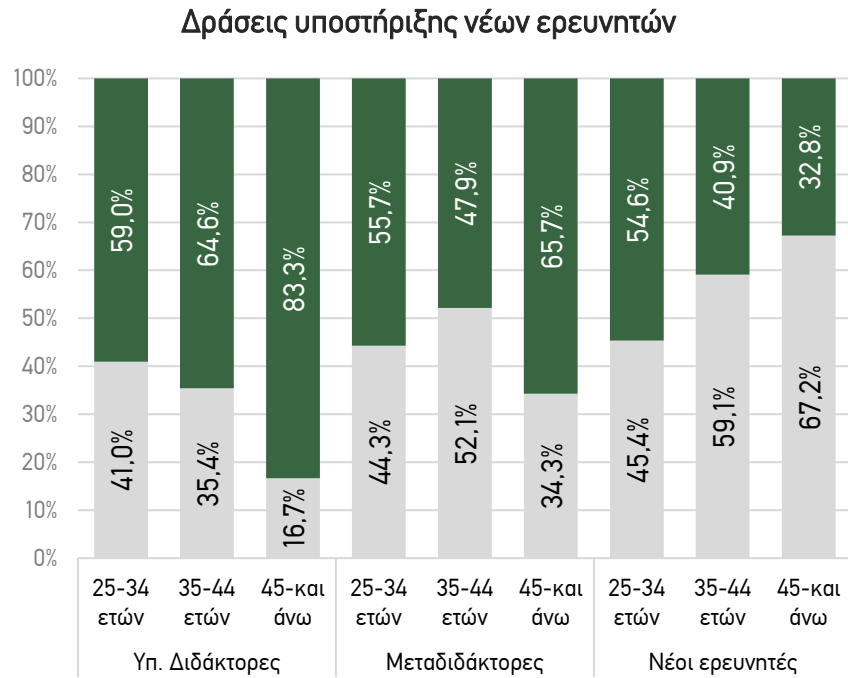
Το ακόλουθο διάγραμμα (Διάγραμμα 5.1) παραθέτει την κατανομή μεταξύ των γυναικών και των ανδρών ανά πληθυσμό-στόχο των συγκεκριμένων δράσεων. Αυτοί έχουν ομαδοποιηθεί σε δύο γενικές κατηγορίες. Η κατηγορία των δράσεων υποστήριξης νέων ερευνητών (ΕΔΒΜ10 - Α' & Β' και ΕΔΒΜ31, ΕΔΒΜ11 και ΕΔΒΜ91, ΕΔΒΜ34, ΕΔΒΜ103) και η οποία αφορά στους υποψήφιους διδάκτορες, μεταδιδάκτορες και νέους ερευνητές, αντίστοιχα, και η κατηγορία των Δράσεων ενίσχυσης διδακτικής εμπειρίας (ΕΔΒΜ20, ΕΔΒΜ45, ΕΔΒΜ82 και ΕΔΒΜ96) και η οποία αφορά σε αυτούς που ανέλαβαν διδακτικά καθήκοντα σε πανεπιστημιακά ιδρύματα.

Στην περίπτωση των δράσεων υποστήριξης νέων ερευνητών, οι γυναίκες καταγράφουν υψηλότερα ποσοστά συμμετοχής, ενώ στην περίπτωση των Δράσεων ενίσχυσης διδακτικής εμπειρίας, οι γυναίκες υπολείπονται των ανδρών σε όλα τα υπό εξέταση ακαδημαϊκά έτη.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1: Κατανομή ωφελούμενων στις δράσεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου για την υποστήριξη νέων ερευνητών / επιστημόνων, ανά φύλο, 2016-2022

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.2: Κατανομή ωφελούμενων στις δράσεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου για την υποστήριξη νέων ερευνητών/επιστημόνων, ανά φύλο και ηλικιακή ομάδα. (% αριθμός ατόμων), 2016-2022

Όσον αφορά τα επιστημονικά πεδία, το Διάγραμμα 5.3 παρουσιάζει την κατανομή των ωφελούμενων των δράσεων ανά φύλο και ανά επιστημονικό πεδίο.

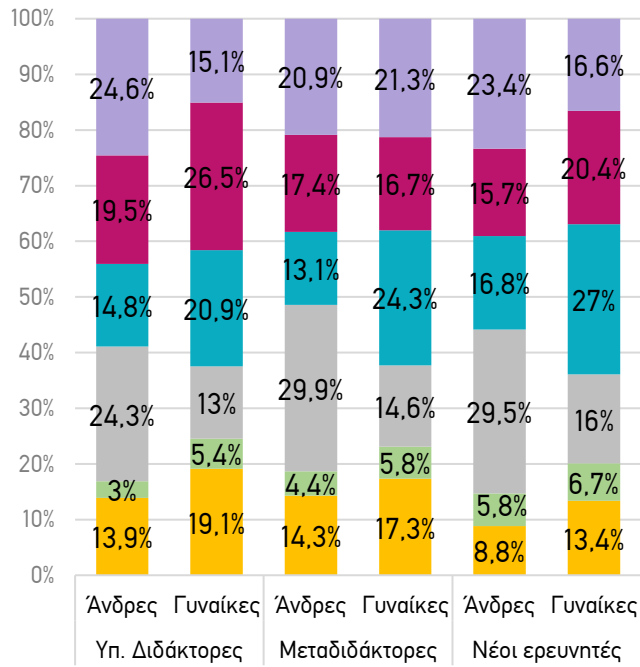
Εξετάζοντας την συμμετοχή των γυναικών στις Δράσεις υποστήριξης νέων ερευνητών, καταγράφονται τα εξής ευρήματα. Η ποσοστιαία συγκέντρωση των γυναικών είναι υψηλότερη από αυτή των ανδρών στους κλάδους της Ιατρικής και των Επιστημών Υγείας, καθώς και των Ανθρωπιστικών Επιστημών και Τεχνών, και στους τρεις επιμέρους πληθυσμούς.

Το αντίστροφο ισχύει στο επιστημονικό πεδίο των Επιστημών Μηχανικού και Τεχνολογίας, όπου παρατηρείται υψηλότερη συγκέντρωση των ανδρών σε σχέση με τις γυναίκες.

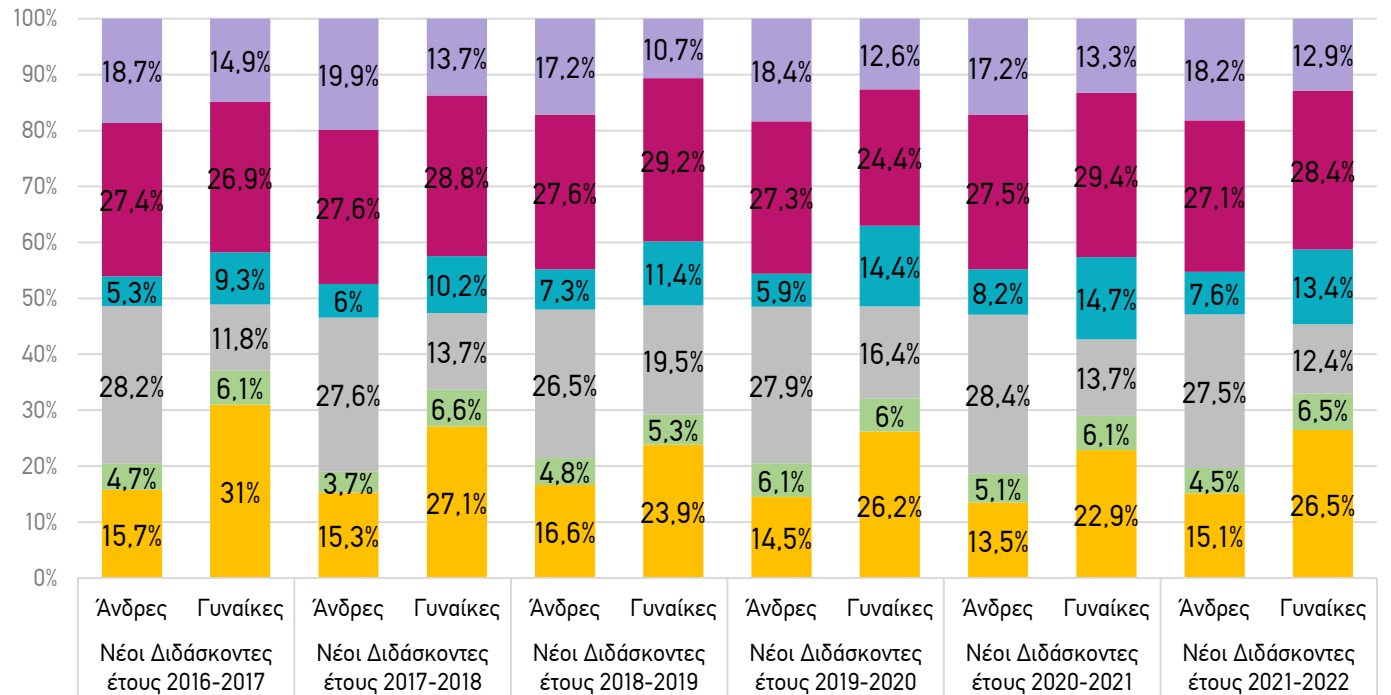
Εστιάζοντας στις Δράσεις απόκτησης διδακτικής εμπειρίας καταγράφονται παρεμφερή μοτίβα. Η ποσοστιαία συγκέντρωση των γυναικών υπερτερεί εκείνης των ανδρών στην διδασκαλία στο επιστημονικό πεδίο της Ιατρικής και των Επιστημών Υγείας των Ανθρωπιστικών Επιστημών και Τεχνών σε όλα τα ακαδημαϊκά έτη.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.3: Κατανομή ωφελούμενων στις δράσεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου για την υποστήριξη νέων ερευνητών/ επιστημόνων, ανά φύλο και επιστημονικό πεδίο, 2016-2022

Δράσεις υποστήριξης νέων ερευνητών

Δράσεις ενίσχυσης διδακτικής εμπειρίας

- Φυσικές Επιστήμες
- Κοινωνικές Επιστήμες
- Ιατρική και Επιστήμες Υγείας
- Επιστήμες μηχανικού και Τεχνολογία
- Γεωπονικές Επιστήμες και Κτηνιατρική
- Ανθρωπιστικές επιστήμες και Τέχνες

Μεθοδολογικές σημειώσεις

Στατιστικές για τους κατόχους διδακτορικού τίτλου (Κεφάλαιο 2)

Οι στατιστικές για τους διδάκτορες από ελληνικά ΑΕΙ παράγουν δείκτες για τους απόφοιτους ISCED 8 (διδακτορικό επίπεδο) σχετικά με τα δημογραφικά τους χαρακτηριστικά, τα επιστημονικά πεδία των διατριβών και τις διδακτορικές τους σπουδές. Αποτελούν μέρος των επίσημων στατιστικών για την Έρευνα, Τεχνολογία, Ανάπτυξη και Καινοτομία (ΕΤΑΚ) που παράγει το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου (ΕΚΤ), ως ο αρμόδιος φορέας του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος.

Τα στοιχεία αντλούνται από το Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών (ΕΑΔΔ), το οποίο δια νόμου τηρεί το ΕΚΤ, από την αίτηση κατάθεσης διδακτορικής διατριβής και το ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο που τη συνοδεύει. Η ανάλυση των δεδομένων πραγματοποιείται σε ετήσια βάση και παράγονται δείκτες για όσους κατέθεσαν τη διατριβή τους το συγκεκριμένο έτος αναφοράς.

Η παραγωγή των στατιστικών για τους κατόχους διδακτορικού τίτλου έχει σχεδιαστεί εν πολλοίς στη βάση της διεθνούς έρευνας του ΟΟΣΑ «International Survey on Careers of Doctorate Holders – CDH» αλλά και τις σχετικές μεθοδολογικές εξελίξεις και τάσεις για επικέντρωση στους νέους διδάκτορες (early cohorts) οι οποίοι αποτελούν το νεοεισερχόμενο ανθρώπινο δυναμικό υψηλής εξειδίκευσης.

Περισσότερες πληροφορίες για το μεθοδολογικό πλαίσιο και τις αναλυτικές στατιστικές εκδόσεις του ΕΚΤ υπάρχουν διαθέσιμες στη διεύθυνση <https://metrics.ekt.gr/phd-holders>

Συμμετοχή των γυναικών στο ακαδημαϊκό προσωπικό (Κεφάλαιο 3)

Στο πλαίσιο της παραγωγής των επίσημων στατιστικών για την Έρευνα και Ανάπτυξη στην Ελλάδα, το ΕΚΤ συνεισφέρει συστηματικά ως ο εθνικός στατιστικός ανταποκριτής στην καθιερωμένη πανευρωπαϊκή έκδοση "She figures" με αναλυτικά στατιστικά στοιχεία και δείκτες για τις γυναίκες ερευνήτριες.

Η συμμετοχή των γυναικών στο ακαδημαϊκό προσωπικό στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ανά βαθμίδα, αποτελεί πλέον μέρος των μεταβλητών που παράγονται στο πλαίσιο των επίσημων στατιστικών Ε&Α. Για τις ανάγκες της έκδοσης "She figures" διενεργούνται δευτερογενείς έρευνες για τη συλλογή στοιχείων όσον αφορά τη συμμετοχή του ανδρικού και γυναικείου ερευνητικού δυναμικού σε ανώτερες θέσεις και σε όργανα λήψης αποφάσεων για την έρευνα σε ερευνητικούς φορείς που ανήκουν στον δημόσιο τομέα και τον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης καθώς και σε επίσημα όργανα λήψης αποφάσεων (π.χ. Εθνικό Συμβούλιο Έρευνας και Τεχνολογίας).

Περισσότερες πληροφορίες υπάρχουν διαθέσιμες στη διεύθυνση <https://metrics.ekt.gr/women-rd>

Στατιστικές E&A - συμμετοχή των γυναικών στο προσωπικό E&A (Κεφάλαιο 4)

Οι στατιστικές Έρευνας και Ανάπτυξης καταρτίζονται στο πλαίσιο εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 995/2012 (ισχύει για τα στοιχεία του 2012 και εφεξής). Το ΕΚΤ είναι φορέας και εθνική αρχή του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος για την παραγωγή των επίσημων στατιστικών στοιχείων Έρευνας, Ανάπτυξης και Καινοτομίας και διενεργεί τη συλλογή και επεξεργασία των στατιστικών στοιχείων E&A από τον Απρίλιο 2012, με πρώτο έτος αναφοράς το 2011.

Τα στοιχεία για τη συμμετοχή των γυναικών στο προσωπικό E&A βασίζονται στις επίσημες στατιστικές Έρευνας και Ανάπτυξης - E&A (Research & Development – R&D statistics) που παράγουν δείκτες για το προσωπικό που απασχολείται σε δραστηριότητες E&A καθώς και για τις (εσωτερικές) δαπάνες που πραγματοποιούνται για τις δραστηριότητες αυτές σε όλους τους τομείς της οικονομίας: Επιχειρήσεις (Business Enterprise Sector – BES), Κρατικός Τομέας (Government Sector – GOV), Τομέας Τριτοβάθμιας (Higher Education Sector – HES), Τομέας Ιδιωτικών μη-κερδοσκοπικών Ιδρυμάτων (Private non-Profit – PNP) καθώς και για το σύνολο της χώρας. Τα στατιστικά στοιχεία E&A (δαπάνες και προσωπικό) συλλέγονται και αναλύονται ανά τομέα εκτέλεσης E&A (Sector of R&D performance), τον τομέα δηλαδή στον οποίο διεξάγονται οι δραστηριότητες E&A. Οι φορείς, οι οποίοι υλοποιούν δραστηριότητες E&A και αποτελούν τις στατιστικές μονάδες από τις οποίες συλλέγονται τα στοιχεία, κατηγοριοποιούνται στους προαναφερθέντες τέσσερις τομείς εκτέλεσης E&A.

Συγκεκριμένα, για το προσωπικό E&A, αυτό περιλαμβάνει όλους όσους απασχολούνται σε δραστηριότητες E&A, επιστήμονες και μηχανικούς (ερευνητές), τεχνικό προσωπικό υψηλής κατάρτισης καθώς και προσωπικό που υποστηρίζει άμεσα την υλοποίηση των δραστηριοτήτων E&A (π.χ. εργάτες, παρασκευαστές, διοικητικοί κ.λπ.). Συμπεριλαμβάνονται επίσης όσοι ασχολούνται με τον σχεδιασμό και τη διαχείριση των εργασιών άλλων ερευνητών.

Το προσωπικό E&A κατανέμεται σε δύο κατηγορίες απασχόλησης με βάση το είδος της εργασίας που προσφέρει, σε Ερευνητές (επιστήμονες που οι επαγγελματικές τους δραστηριότητες στοχεύουν στη σύλληψη και τη δημιουργία νέων γνώσεων. Υλοποιούν E&A και βελτιώνουν ή αναπτύσσουν έννοιες, θεωρίες, μοντέλα, τεχνικές, μεθόδους και εργαλεία, λογισμικό ή επιχειρησιακές μεθόδους. Στους ερευνητές εντάσσονται και όσοι προετοιμάζουν διδακτορική διατριβή) και Λοιπό προσωπικό E&A (προσωπικό που συμμετέχει σε δραστηριότητες E&A εκτελώντας επιστημονικά και τεχνικά καθήκοντα, συνήθως υπό την καθοδήγηση των ερευνητών (π.χ. τεχνικοί, προγραμματιστές, παρασκευαστές, προσωπικό που συλλέγει βιβλιογραφικό υλικό, υλοποιεί στατιστικές έρευνες και συνεντεύξεις, κ.λπ.), καθώς και προσωπικό που εκτελεί διάφορες εργασίες που συνδέονται άμεσα με δραστηριότητες E&A και είναι απαραίτητες για την ολοκλήρωσή τους)

Περισσότερες πληροφορίες για το μεθοδολογικό πλαίσιο και τις αναλυτικές στατιστικές εκδόσεις του ΕΚΤ υπάρχουν διαθέσιμες στη διεύθυνση <https://metrics.ekt.gr/research-development>

Συμμετοχή των γυναικών σε εθνικά έργα και δράσεις υποστήριξης των νέων επιστημόνων (Κεφάλαιο 5)

Το ΕΚΤ υλοποιεί Υποέργου 1 «Μηχανισμός Αποτίμησης 4 δράσεων του Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση & Δια Βίου Μάθηση» 2014-2020» της Πράξης «Αξιολόγηση δράσεων ΕΣΠΑ Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5010794 που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020". Για την υλοποίηση της το ΕΚΤ συνεργάζεται στενά με την Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου.

Το έργο έχει ως στόχο την εισαγωγή και τη λειτουργία ενός μηχανισμού οριζόντιου χαρακτήρα για την αποτίμηση των τεσσάρων δράσεων που εντάσσονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» 2014-2020:

- Ενίσχυση του Ανθρώπινου Ερευνητικού Δυναμικού μέσω της Υλοποίησης Διδακτορικής Έρευνας
- Ενίσχυση Μεταδιδακτόρων Ερευνητών/Ερευνητριών
- Απόκτηση Ακαδημαϊκής Διδακτικής Εμπειρίας σε Νέους Επιστήμονες Κατόχους Διδακτορικού
- Υποστήριξη ερευνητών με έμφαση στους νέους ερευνητές

Το έργο συμβάλλει στη δημιουργία και την εμπέδωση ενός ενιαίου τρόπου συλλογής, καταγραφής, παρακολούθησης και ανάλυσης των στοιχείων, με την απαραίτητη φυσικά εξειδίκευση και προσαρμογή, ανάλογα με το είδος κάθε παρέμβασης. Για αυτό το λόγο, οι παρακολουθούμενοι δείκτες και στοιχεία αποτυπώνουν τις συνέπειες προς τους άμεσα και έμμεσα εμπλεκόμενους, δηλαδή τους ωφελούμενους, τα ιδρύματα και το ευρύτερο ερευνητικό σύστημα της χώρας, ακολουθώντας μια από-τα-κάτω λογική στο σχεδιασμό και την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων. Σε εθνικό επίπεδο, η χρήση αυτών των στοιχείων επιτρέπει στους αρμόδιους φορείς χάραξης πολιτικής την άσκησή της βάσει επικαιροποιημένων στοιχείων, διευκολύνοντας έτσι την υπεύθυνη και τεκμηριωμένη άσκηση δημόσιας πολιτικής (evidence-based policy)..

Περισσότερες πληροφορίες και αναλυτικές εκδόσεις του ΕΚΤ υπάρχουν διαθέσιμες στη διεύθυνση <https://metrics.ekt.gr/human-resources>

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

**ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ &
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ**

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΠΑΝΕΚ 2014-2020
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ISSN: 2654-2110